

CSEPREGI JÁNOS

Az amerikai fiú

A Feri igazi vagány srác volt. Nem akadt egyetlen fiú sem a suliban, aki ne akart volna olyan lenni, mint ő. A lányok meg mind vele akartak járni, még a hetedikes meg a nyolcadikos lányok is. Csillebércen meg már szexelt is valami középsulis csehszlovák lánnyal, aki segédnevelőként töltötte a táborban a nyarat. Mesélte. Nem volt ebben semmi hihetetlen, mert a Feri maga volt a megtestesült Amerika. Aki pedig ilyen, annak mindig bejön a tuti. Hogy pontosan mit is érthetett szexelés alatt, azt ugyan nem teljesen értettük, de amiket az apja polcán lévő német videokazetták alapján nekünk elmesélt ezekről a dolgról, az már önmagában is több volt, mint szédítő. De a Feri nem szédült meg egy kis szextől, neki éppenséggel meg se kottyant. Talán még észre se vette, csak mikor már túlestek a dolgon. Mert a Feri nem volt olyan majrész, mint mi, a többi tizenkét éves – igaz, ő évszentes volt, így volt fél év előnye, de akkor is –, szóval mint mi, akik mindannyian majd összecsínáltuk magunkat, ha csak eszünkbe jutott, hogy az apánk esetleg észrevehette, hogy a holmija között matattunk, esetleg kiszúrta, hogy a munkásőr-felszerelését próbálgattuk, amíg ő társadalmi munkában betonozta az óvoda udvarát, vagy a többi felnőttel együtt valahol máshol építették a szocializmust. A Feri nem foglalkozott a felnőttekkel. Azok egyébként is unalmasak meg hülyék. Így aztán, ha úgy tartotta kedve, bátran kutatót át mindent padlástól a pincéig a szülői s a nagyszülői házban egyaránt. Gyakran nem is eredménytelenül, úgyhogy rendszeren el volt látva különböző kincsekkel; régi érmékkel, háborús kulacsokkal, még egy rozsdás huszárkardja is volt, meg egy avas pisztolytáskája, sőt állította, hogy egy bontatlan partizánládát is elrejtett nemrég valahol a kertjünkben, tele fegyverekkel, amik majd jól jönnek, ha megtámadna bennünket valaki. Mert azt sohasem lehet tudni, hogy egyszer csak nem gondolja azt valami őrült, hogy de jó is lenne lerohanni ezt a klafa kis falut, vagy elrabolni a téesz helikopterét. Na igen, a Feri igazi amerikai volt, nemcsak bátor és vagány, de nagyvonalú is. Május 1-jén például, a céllövölde mögött, a mi remegő kézzel megejtett két slukk cigink között hanyag eleganciával osztotta szét a virsli- és sörjegyeket, amiket az apja íróasztalának a fiókjából emelt el néhány nappal korábban. Mert ő bizony így csinálta, ami kellett neki, azt megszerezte. Már negyedikbe is egy leszerelt kipufogójú Romet Ponyval járt, most meg már be volt ígérve neki egy vadiúj Simson, pedig a kismotor fakultációnak még csak a közelében sem járt soha. Neki persze ez se számított, sőt számtalan történetet mesélt nekünk a szü-

netekben – csak úgy foghegyről –, hogyan rázta le a rendőrségi zsigulikat a falu határában, sőt egyszer még dobócsillagot is dobott az elfogására kiküldött URH-s kocsik egyikének a kerekébe. Mi meg hittünk neki. Tudtuk jól, hogy az övébe dugva tényleg mindig hord magánál egy-két dobócsillagot, amit a szomszédjukban lakó, esztergályos szakmunkástanuló Tóth Karcsitól szerzett, aki azt is elárulta neki, hogy ilyet csak a fekete nindzsák használnak, a fehérek meg a vörösek sose. Szóval a Feri tekintélye megkérdőjelezhetetlen volt. Nem is mertünk volna ellenkezni vele – nehogy véletlenül egy hanyag karakterűgással, egy olyan máj-gerivel átsegítsen bennünket a másvilágra –, na meg okunk se volt rá igazán, bizonyította már nemegyszer, hogy nem fél senkitől. Testnevelés órán is, mindannyian kopasz üstökkel, legfeljebb kefefrizurával, kékgatyában, fehér atlétában feszítettünk a tornasorban, ő meg színes, maradónás pólóban, meg a felnőtt férfiak közt akkoriban roppant népszerű hátul sportos, elöl elegáns Bundesliga-frizurájával, mint egy büszke harcos állt rendületlenül Kucsá tanárbával szemben, aki még egy árva tetűcsúszdát (azaz hátul barón hosszúra növesztett egyetlen, magányos tincset) se viselt el a nyakunkon, nemhogy vállig lelógó tincseket. Egy januári délelőttön aztán kiderült, hogy Feri is halhatatlan, mint a Connor McLeod, akít pár hete láttunk náluk videón. Mesélte, nemrég észrevette, hogy nem öregszik. Csak úgy egyszerűen nem és kész. Na persze nem mintha odalent nem volna valami rendben, vagy ilyesmi, hanem úgy, hogy míg mások, mondjuk amilyen ügyesek hatodikosnak, olyan ügyesek lesznek később is. Onnan már nincs előre. Onnan már csak lefelé visz az út, legfeljebb egy keveset technikailag lehet csiszolni rajtuk, hogy úgy tűnjön mintha, de az meg már szart se ér. Nála azonban egész máshogy történnek a dolgok; napról napra egyre több mindenre képes. Ráadásul, ha meg pölö megvágja a kezét késsel miközben Tóth Karcsival nyílveszőket faragnak lenn a nádasnál, hogy alkalomadtán majd Madmartigen és Willow oldalán harcba szállhassanak a gonosz Bavmorda ellen, akkor nem kell bekötöznie, néhány perc alatt magától is begyógyul a sebe. Meg is mutatná nekünk, hogy megy ez, de egyfelől heg nélkül gyógyul be a vágás, így aztán nincs mit megmutatni, másfelől meg – s ekkor közel hajolt hozzánk, hogy halkán megsúgja nekünk – soha nem lehet tudni, hogy kik figyelik az embert. Így mi is jobban tesszük, ha résen leszünk ezután, mert egyetlen halandó sincs biztonságban, aki vele haverkodik. Attól a naptól néhány hónapig gondosan jegyzeteltünk is, nemsokára már minden füzetünk hátulja tarkállott a számtalan gyanús dologról készült beszámolótól. Aztán mikor április első hétfőjén elárulta, másnap éjfélkor fel kell másznia a kultúrház tetejére, tudtuk, hogy valami nagy eseménynek nézünk elébe. Fel fog menni, mert muszáj neki. Tudtuk, hogy muszáj. Ugyanis Feri elárulta, a halhatatlanságnak ára van az ő esetében is, akárcsak a McLeodnál. Meg kell küzdenie életre-halálra egy másik halhatatlan harccsal. Aztán két hétig nem láttuk. Mikor először jött suliba még mindig számos sebtapasz és kötés díszítette az arcát és a testét. A hivatalos álláspont szerint azon az ominózus keddi

éjszakán az óriási vihar ellenére Feri felmászott a kultúrház tetejére, s megpiszkálta a villámhárítót, s ahogy mondani szokták rosszkor volt rossz helyen.

– Szerencséje a kis rohadéknak, hogy ilyen kis semmi sérülésekkel megúsza az esetet – magyarázta nekünk a Kucsá tanbá, de a Feri oda se bagózott rá. Nekünk azonban elmondta, valaki beleköpött a levesébe: mágikus fegyverrel hátba támadták. Legyőzni ugyan nem sikerült nekik, de a halhatatlanságnak talán örökre búcsút mondhat. Így aztán visszatértünk a profán schwarzeneggeres mindennapokhoz. Hamar kiokosított bennünket, hogyan lehet falevelekből radart építeni vagy szovjet ventilátorokból infrahangot előcsalni, amit ha a kunmadarasi lakótelepre irányítunk, könnyedén kicsalogathatjuk a dobozházakból az összes rejtőzködő vietkongot. Ideje is lenne tenni ellenük valamit, mert csak napok kérdése, s a vietkongok támadni fognak, hacsak nem mi leszünk a gyorsabbak. Ezért aztán ki is alakítottunk egy titkos támaszpontot az elhanyagolt, gazzal benőtt zsidótemető területén. A dolog titkos jellegét mi sem bizonyítja jobban, hogy a Feri visszarakta a kipufogódobot a motorra, hogy többé a chopperes hangjával ne keltsen feltűnést. Az otthonról alkalmanként odacsempészett lőncskonzervek, befőttek, tizesével vásárolt tejporok, pakli cigaretták, gyufák, gyertyák társaságában pedig már nem igen volt mitől félnünk. Hogy mennyire jó helyet találtunk, az hamar kiderült, mivel jó pár hatalmas löveghüvelyt találtunk a sírok között, amiket Feri gondosan össze is gyűjtetett velünk. Rozsdás, málladozó hüvelyek voltak, amik nemcsak a ruhánkat fogták meg, de a kezünket is összevagdosták. Ferinek egy darab rozsdás vas benne is maradt a markában, jó mélyen bemászott a bőre alá, és pár nap alatt csúnyán be is gyulladt a tenyere. Ő azonban ettől sem ijedt meg. Kérte, hogy délutánra a táborban készítsünk megfelelő helyet a műtét-hez. Öt-re –mikorra megbeszéltük – már vidáman égett az aprócska tűz – amit szigorúan száraz gallyakból raktunk, nehogy a füst elárulja jól álcázott bázisunkat –, ő meg elővette az övén lévő rejtett zsebből a gondosan apró zacskóba csomagolt timsót, ami majd összehúzza a sebet a beavatkozás végén, aztán felforrósította az állandóan magánál tartott rambókése pengéjét. Hogy pontosan mit operált magán, azt egyikünk sem figyelte, de a könnybe lábadt szemek és az apró vasdarab, amit körbeadott, elég bizonyítékot jelentettek számunkra, hogy elhiggyük neki, megtette, amit egy katonának meg kell. Való igaz, másnap már korántsem volt olyan dagadt a tenyere, szóval – ahogy ő mondta – sikerült megjavítania magát. Aztán pénteken már boldogan mutogatta az alkarját, amin vékony, piros csík indult el felfelé. A helyzet egyértelmű volt, kétség sem férhetett hozzá: mérget kentek a hüvelyek nyakára az ellenséges katonák. Még szerencse, hogy az ő szervezete meg tud küzdeni vele, többször túlélte már régebben is hasonlót, ha meg rosszul áll majd a szénája, akkor szól az apjának, aki főagronómus a termelészövetkezetben, majd hoz neki olyan ellenmérget, ami még az élőholt bikákat is helyrehozza, nemhogy az embereket. Aztán hétfőn nem jött iskolába, nekünk meg senki nem szólt egyetlen szót se arról, hogy merre van. – Lehet,

hogy csak lóg – mondta valaki –, esetleg elbújt az apja kamionjának a rakodóterébe, hogy kiszökjön Németországba vagy a törökökhöz. Vagy már be is állt a légióba, ki tudja? Bármi megeshetett, mert a Ferinek két apja volt. Ezért is lehetett olyan igazán amerikai. Az amerikaiak közül ugyanis talán mindegyiknek két apja van, nálunk meg csak neki egyedül, azért is olyan jó hely az ott, meg trágya hely ez itt. És ezért is lehet olyan vagány és zabolázatlan és szabad a Feri. Az egyik apja ugyanis a téeszben fejes, ő mondja meg a permetező helikopternek, hogy mikor szállhat fel vagy le, a másik meg, akihez hozzáment a Feri anyja a válás után, nemzetközi kamionsofőr, aminél menőbb talán nincs is. Végtelen országút, gengszterek, embercsempészek, útonállók, márka meg dollár; szóval minden, ami csak kellhet. Ő aztán igazán tudhatja, hogy mi az élet. Meg is szerez a Ferinek minden videókazit, ami csak van, ráadásul egy csomón még alámondás is szerepel. Vörös Szonja, Conan, Predator, Rambo, Barbár fivérek? A Feri csak legyint, mindet látta már ötvenszer. Kvarcjáték, nyolc zenés óra, amiket legjobb esetben majd apáink néhány év múlva lecsatolnak a csuklójukról, hogy nagyvonalúan nekünk ajándékozzanak? Számára unalmas, értéktelen dolgok csupán. Romettel is már csak kényszerből jár, ha nem lesz gond a bizonyítvánnyal, akkor nyárra meglesz az új Simson, a Tóth Karcsival majd egyenesbe rakják az első villát, aztán megemelik a hátulját is, hogy terepen is frankón menjen. Jól jöhet az még, ha megépíti a fémdetektort, aztán ki kell mennie vele a szántóföldekre, hogy megkereshesse végre az elrejtett kincseket, amikről egy megsárgult levélben olvasott a nagyapja padló alá rejtett holmijai között, míg a többiek a gyászmisén tátották a szájukat.

Aztán csak múltak a napok, de a Feriről nem lehetett hallani. Nem sokkal később beszélni kezdték, hogy kórházba került, de már az is lehet, hogy meghalt. Az egész osztály elment a temetésre. Abban a temetésben nem volt semmi amerikai, egyszerű, magyar temetés volt, olyan, ahol a hülye fehéringek meg a vörös és kék nyakkendősek ahogy sem akartak vegyülni a rokonok és az ismerősök fekete foltjaival. Én éppen azon gondolkodtam: a kölcsön kapott filmeket vissza kell-e vinnem, pont most, amikor Bécsből a szomszéd Kelemen Pityuék is szereztek egy videólejátszót? Gondolataimból Sanya pisszegése rántott vissza a valóságba.

– Túl erős lehetett neki a mérég! El kell pusztítanunk a tábort, mielőtt valaki mást is kinyírnak a rohadt vietkongok! – sziszegi.

– Igazad van! Biztosan nem volt elég erős a téeszben lévő ellenmérég, veszélyben vagyunk! – felelem neki keserű kétségbeeséssel, miközben arra gondolok, talán ha azon az éjszakán nem mágikus karddal támadják hátba a kultúrház tetején, akkor még most is élne.